

Första roten, tomt 7

Kvarteret Idogheten

Trettonde roten 1637–57

Vallgatans södra sida

Sjätte roten 1657–70

XXIII Ingeri på gården R13

1637, 1646, 1649: 1 mtl, 1638, 1647: 3 mtl, 1639: 2 mtl, 1642–44: 4 mtl

Ingeri på gårdens dotter R13 1648: 2 mtl, 1650–51: 1 mtl (Norra sidan Vallgatan, sträckan Korsgatan till Ö Hamngatan)

Husfolk 1637: 2

Ingeri på gården kallas 1643 *Ingeri Nils Nilssons R13*

Anders i Åkeröd R13 1648: 2 mtl, *Anders Jacobsson R13* 1649–51: 2 mtl

Elin Jacobs R13 1648: 1 mtl

Ingebor hos Elin Jacobs R12 1648: 1 mtl

Biörn Nilsson R13 1648: 1 mtl

Anna Ersdotter R13 1648: 1 mtl

Jon (Andersson) skredder R13 1645: 2 mtl

Börta Rasmusdotter R13 1650: 1 mtl

Anders Jacobsson åkare

1649–81 (bör äga Ingrid på gårdens gamla gård)

En hel tomt enligt M1676

Anders Jacobsson åkare kallades också gemenligen för Anders på gården. Han omtalas 1649–51 i trettonde roten och bör vara densamme som Anders i Åkeröd 1648.

Vid underrätten stämde han den 5.6.1667 av *Petter handskmakare* angående ett stycke ”slesing” som han låtit förkomma under transporten mellan Petter handskmakares och *Matthias Winkelmans* hus. Anders Jacobssons skadestånd reducerades i anseende till hans medellöshet.

Jacob Andersson åkare

1670–74

Anders Jacobsson åkare mötte vid rätten den 19.8.1680 sin sonhustru *Elin Larsdotter* i en tvist angående gårdens uppdelning. Elin var efterleverska till Anders Jacobssons avlidne son Jacob Andersson, som hade låtit bygga hus på föräldrarnas tomt på Vallgatan och änkan bebodde. Det beslöts att värderingen skulle företagas av *Lorentz Brandt*, *Ambjörn hattmakare* och *Torsten Gunnarsson*.

Den 23.3.1688 och 25.6. s.å. vände sig *Jon (Andersson) skräddares änka Ingrid Nilsson* och *Karin Eriksson*, som var korpralshustru och dotter till *Erik Hansson klockare*, till rätten och begärde värdering av avlidne *Anders på Gårdens* avlidna dotter *Brita Andersdotters* hus och gård på Vallgatan. Därtill förordnades *Sven Pihl*, *Torsten Gunnarsson* och *Olof Larsson skräddare*. *Rådman Böker* påminte vid det senare tillfället om att *Knut Anderssons hustru Gro Eriksson* – också hon dotter till *Erik klockare* – utan sterbhuskuratorernas vetskap hade skaffat sig disposition både över gården och lösörena, delat dessa emellan de här närvarande arvingar men lämnat gården ännu oförsåld. Det fanns fler arvingar å fädernet, som borde ärva eller också staden om ingen angav sig som sådan arvtägare inom natt och år. Hustru *Gro* borde åtalas för olaga sterbhusstillträdande.

Den 2.10.1688 berättade pigan *Brita Andersdotters* arvingar *Jon Andersson skräddares änka* och dess måg *Anders Andersson* och *Karin Eriksson* att de för 165 rdr kurant hade försålt *Brita* på gårdens hus och gård till

saltmätaren Olof (Engelbrektsson) Buur

Första uppbud bör *Olof Buur* ha erhållit den 10.5.1688 ty då erlade han huseköpspenning. Vid lagbjudningen såges gården vara belägen mellan *Daniel Jesko (Geigskoodh)* i öster och *Niclas stockmakares änka* i väster.

Olof Buur begärde att nu omedelbart få inflytta i gården. Men hyresmannen *Hans Eriksson svarvare* påstod sig icke kunna skaffa sig ny bostad före nästkommande påsk. Han hade med pigan *Brita Andersdotter* ackorderat om att få bo i hennes hus intill dess hans förskott på husets inredning och reparation var betalade med 21 rdr. Han hade bott i gården i 2½ år och skulle i hyra betala 7 rdr. Ännu hade han 3½ rdr kvar att fordra.

I köpet tycks ha ingått det hus som *Anders Jacobssons* avlidne son *Jacob Andersson åkare* hade låtit bygga på föräldrarnas tomt.

Den 3.8.1704 gjordes arvdelning efter saltmätare *Olof Engelbrektsson Buurs* avlidna första hustru, okänd till namnet men troligen dotter till en *Vilhelm*. Makarnas gård på Vallgatan värderades till 255 d smt. Arvingarna på hennes sida var:

Hustru Catarina Vilhelmsdotter,

Elisabeth Vilhelmsdotters enda dotter

Greta Vilhelmsdotters sex barn

Alexii Vilhelmssons sex barn

Elin Vilhelmsdotters son *Johan Torkelsson*

Elsa Vilhelmsdotters tvenne barn

Cornelius Buhrs tvenne barn (Gbg bou 1704:198).

Till sin andra hustru *Kerstin Svensdotter* testamenterade *Olof Buur*, som förklarade sig icke ha ärvt det ringaste, den 10.6.1709 – troligen på dödsbädden – en del av sin gård på Vallgatan, på södra sidan, nämligen fram till gatan med stuga och kök. De övriga husen bak i gården skulle vid hans död försälgas för att ge honom en hederlig begravning. – *Olof Buhr* begravdes den 21.7.1709. Änkan erlade tomtöre för hela gården 1710–12. Åren 1713–14 erlades hela tomtöret av *Erik (Andersson?) Sohlsteen*.

1710 bodde en *båtsman Sven Svensson* hos Olof Buhrs änka. Hon bör vara identisk med den änka Kerstin Svensdotter, som 15.9.1715 (enligt EIIa:27) klagade över att stadsbetjänarna ville ha hennes båtekarl Sven Svensson till stadsbåtsman. Han var sedan 5 år inskriven i gillet och henne trogen. Hon trodde att *åldermannen Oluf Svensson* genom sitt hotande var orsak till att Sven Svensson uttagits till stadsbåtsman. (Sven Svensson försökte köpa gård i nionde roten 1717). Det är kanske därför som en *båtekarl Sven Torstensson* med *hustrun Helena Jönsdotter* står på Sven Svenssons plats i längden 1715–17.

Även Sven Torstensson uttogs tydligen till stadsbåtsman ty 28.3.1720 berättas det i årshandlingarna (EIIa:32) att Sven Torstensson på grund av huvudsvaghet och bräcklighet i sitt ställe som stadsbåtsman hade hyrt en karl *Sven Pehrsson Ring*, som han sände till *major E. Ehrenhill* på Nya varvet. Ring hade rymt ur tjänsten.

Från 1720 återkommer Sven Svensson, nu kallad båtekarl och 1725 kallad *ägare av en halv tomt*. Den 23.1.1731 pantsatte Sven Svensson och hans hustru *Giana (Jeanna?) Andersdotter* för lån av 250 d smt till *Johan Ross* sin halva baktomt med därpå byggda hus belägna mellan Johan Ross baktomt i öster och sporsmeden *Mäster Weixells* baktomt i väster samt artillerikonstapeln *Nils Normans* framtomt å norrsidan fram till Vallgatan.

Tydlig klarade icke Sven Svensson av att betala sina fordringsägare ty 1737 hade målaren *Johan Ross* övertagit även denna halva tomt.

En tid omkring 1740 betalar en *extra tullvisitör Sven Berggren* tomtöre för en halv tomt *Lärekonstapel Nils Norman*,

som 1720 kallas artillerikonstapel, var ägare till den andra hälften av gården 1715–39. Han var 1717 innehavare av krogen *Blå Dufwan*. Den 18.9.1721 efter den stora branden pantsatte han till *kommersrådet Sebastian Thams* säkerhet sin tomt på Vallgatan mellan *Pehr Ledins* tomt på östra och *Petter Krooks* å västra sidan för lån av 100 d smt till återuppbyggnad av sina genom vådelden olyckligen uppbrända hus. Bouppteckning efter underminören *Nils Norman* företogs 20.9.1739. Hans *änka Anna Olofsdotter* gifte om sig med *lanttullbesökare Sven Mellgren*, som 1755 ägde hela gården (alltså även *Berggrens* del). *Anna Olofsdotter* överlevde även honom. *Mellgren* efterlämnade enligt bouppteckningen 30.2.1751 272:1, därav hus och en halv tomt på Vallgatan mellan målareålderman *Ross* som utöver nummer 6 ägde halva denna tomt 1750 och tunnbindare *Jockum Dragon*. Tomten var bebyggd till gatan mycket bristfälligt och taket var till största delen nedruttet. Den värderades till 350 d smt. Änkan flyttade till V. Haga (enligt *Berg II:7–8, 276*) men ännu 1775 kvarstår hon som ägare till denna gård på Vallgatan enligt tomtöreslängden.

År 1780 står en *hökare Jonas Carlsson* för gården men den 12.5.1781 kunde den tidigare grannen *bagaren Jacob Svanberg* pantsätta gården till *Olof Westerling* för skuld på 83 rdr 17 sk. och 3 runstycken. *Svanberg* ägde gården 1790.

Landskamrer Magnus Prytz uppbjöd 1.7.1797.

Vid den nya stora branden 1802 tillhörde gården *bagaren Anders Hultman* (uppbud 28.7.1800), som 1807 även ägde granntomten 1.6 öster härom.

Senare uppbud av 1.4–7

J.F. Pettersson 26.1.1868.

Se 1.6 ang. övriga uppbud under 1800-talet av tomt 1.7.